

## Referat despre relatiile sociale in epoca preistorica - partea a doua

Acum, in paleoliticul superior, putem admite ca ar fi aparut o categorie diferentiata de restul grupului: persoana care si-ar fi asumat sau careia i s-ar fi incredintat o anumita functie de conducator spiritual. Aceasta persoana ar fi magul, strigoiu, vraciul vindecator deboli primul "profesionist" al omenirii, samanul din societatea primitivilor de azi. Dar asupra naturii functiilor si a pozitiei acestui conducator spiritual in cadrul grupului nu se pot face deocamdata supozitii.

Nu putem cunoaste cu certitudine viata interioara a omului epocii paleolitice; dar, cel putin, putem banui existenta la aceasta data a unor credinte animiste.

Lumea spiritelor rele, maligne, era desigur considerata cum va continua sa fie considerata si mult mai tirziu, in epocile istorice a fi si cauza bolilor. Ceea ce inseamna ca tratamentul era de resortul celui care detinea (macar temporar, nu permanent) cea mai veche functie specializata: a vrajitorului, a samanului, a celui care va deveni mai tirziu preotul-vindecator. "Medicina s-a nascut odata cu religia" (M. Sendrail). Dar, pe lîngă o terapeutică ce se confundă cu magia, putem presupune și existența unei medicine cu caracter pozitiv, aparuta odata cu descoperirea intimplatoare a virtuților terapeutice reale ale unor plante.

Marea calamitate a omenirii epocii paleolitice (când puțini indivizi ajungeau să depasească vîrstă de 30 de ani) era reumatismul. Examenul osteologic a 86 de schelete de neanderthalieni, provenind dintr-o singura necropolă, a gasit 92 de vertebre atinse de osteoartroza cronica.

Totuși, se pare că răhitismul și tuberculoza nu erau încă cunoscute. În schimb, pe lîngă faptul că reprezentările plastice ale numeroaselor "Venere" steatopige aveau un caracter evident simbolic, se crede că lotusi ca diformitățile obezității erau efectiv frecvente în anumite zone geografice (ca azi, la unele populații din sudul Africii).